

FOAIE

пептръ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 46.

Luni, 13. Noembrie.

1844.

ЪН РЪМАС БЪН ДН КЪМШЪЛ БЪТЪМЕІ.

Съта а чинчиспрезече аъ фост пептръ тоатъ Дачіа ка ші пептръ тоатъ Европа зп тѣм ал еперціеі варъаре, дитръ каре пѣтереа физикъ се лѣнта дн контра челеі морале ші интелектвале дѣкъ пѣдѣн деофъшзрате ші се дѣчерка а прекѣмпѣні престе тот; іар дитре ачеастъ крѣдъ тѣсъраре де пѣтері зра релѣціоасъ порнѣтъ, пѣтрѣтъ ші адѣгатъ де о потрѣвъ дѣн Рома ші дѣн Константінопол прѣн интереселе егоістиче патріархале да содіетѣдеі де а тѣнчѣ зп топ, ал крѣві зрме аъ маі рѣшас дн оарешкаре тѣсъръ дѣтѣнсе престе патрѣ съте ані пѣвъ дн зімеле поастре. Тѣраніе лѣі Влад Цепеш, каре тѣчела пе аі съі съпѣші ка ші пе стрѣіні, пе трапсіванѣ дѣ трѣдеа дѣ депі ка ші пе тѣрчѣ, крѣпчена зрѣ а цѣперосѣлѣі ромѣн Іоан Хѣніад асѣпра фаміліеі домпѣтоаре дѣн Ромѣніа арѣтатъ пѣлѣ ші прѣн скоатереа де окі ал лѣі Дан, хрѣнітъ ші прѣн деосевіреа де конфесіе дѣнтре ел ші конпаціоналіі съі, некѣмпѣтатѣ амбіціе а лѣі Стефан чел маре молдавѣл де ашѣ дѣтѣнде стѣпѣніреа са кѣ дазна Ромѣніеі саъ ші де а зпѣ ачеле дѣбъ прѣндѣпате съпѣт о

корѣапъ, неконтенітеле інкѣрсѣі але Тѣрчѣлор, рѣвалітатеа Полоніеі кѣ Ыгаріа че преа адесеорѣ се спѣрѣеа ші рѣсѣвола ла Дѣнѣре, тоате ачесте прѣчіні аъ прѣдѣс пілде о сътѣ, дѣ каре фраціі се ошѣа асѣпра фрацілор вѣрсѣндѣші съпѣтеле зпѣл алтѣіа.

Ера ла аплѣ 1474. Съпѣт Стефан чел маре дѣпѣ че Молдовеніі се вѣтѣсерѣ кѣіар ші дѣ аліанѣтъ кѣ Тѣрчѣі асѣпра Ромѣніеі, апоі дѣн прѣчіна жѣдецѣлѣі Пѣтна се пѣсе темейѣ статорнѣк ла о врѣштѣшіе дѣнѣвітоаре пе веакрѣі дѣнапѣте. Радѣл чел фрѣтос пѣ пѣтеа сѣферѣ пердереа Пѣтнеі. Рѣсѣвоіѣл се репѣоі. Дѣнтре лѣкѣвіторіі дѣнѣтѣлѣі пептрѣ каре се вѣрса съпѣе зпѣ цѣнеа кѣ Стефан, іар алѣіі кѣ Радѣл; дар ші зпѣі ші алѣіі грѣвірѣ ашѣ депѣрта дѣн кѣмпѣл вѣтѣіі фаміліа ші тот че авеа маі скѣмп.

Чѣі дѣі прѣнчѣ аі Маріеі пѣлѣпѣеа ші череа пѣне.

Мама апѣвѣ пе скѣмпѣі съі дѣ вѣраде ші кѣ ініма свокотѣнд дѣ стрѣнсе ла пепѣт, копѣрѣндѣі кѣ сѣрѣтѣрѣі ші зѣдѣндѣле фаѣа кѣ пѣраіе де лакрѣмі, апоі дѣі лѣсѣ ші мергѣнд ла фѣреастрѣ дѣшѣ дѣнѣпсе окіі асѣпра челѣі маі депѣртат пѣнт, пе каре дѣ пѣтеа зѣрѣ пѣнѣтре мѣндѣі.

Сърмана Марія пъмаї аре пъпе пептръ фїи върватълї съъ не каре'л ацента дндешерт. Павел се афла дн кѣмпѣл вътъліеї ка фѣсташ кѣ ланчеа.

Атѣнчї мама дшї дѣдѣ прѣнчїї ла о парте кѣ тїперече, кѣтъѣ дн тоате пѣрѣїле шї зпгївріле мїчеї касе де лемп, ка доар' ар маї афла чева де пѣс зѣлог пептръ пѣдїптікѣ фѣпѣ, кѣ каре се аліне фоатеа въїецімор. Пѣрѣдїї голї, деспоїаці де тоате пѣзетѣвріле, де ковоарѣле шї де фотеле десѣте тот де тѣпа еї, пѣї фѣчеа пїчї о тѣпгїере. Дескѣїе лада дн кареа дшї пѣсесе тот че авеа маї скѣмп шї тоате пѣпзѣрїїле шї лѣпѣрїїле; шї ачеаста ера гоалъ пѣпѣ дн фѣнд. О кѣлдѣрѣшѣ, зп рѣшфѣрел, дѣвъ влїде шї патрѣ талере де лемп, о теакѣ кѣ зп кѣдїт шї фѣркѣлїдѣ, атѣта ера тот че се маї афла дн касѣ. Дн ачесте пїчї чел маї серїман пѣ поате днстрейна пїмїк, кѣ кѣт маї пѣдїн Марїа крескѣтъ ла пѣрїпці авѣдї шї тѣрїтатѣ кѣ чел маї богат фечор дн сат. — О перїпѣ шї дѣвъ страїе кѣ каре се коперїа прѣпкѣдїї поаптеа не о рогожїпѣ, але вїнде саѣ але зѣлоці пѣї венїа дн мїпте, пептрѣ кѣ п'ар фї ачееа татѣ, кареа ар деспоїа не пѣскѣдїї сѣї де тѣпгїереа сомѣлї. Ън кожок кѣ каре се акоперїа еа днса поаптеа, іар зїоа дн днѣврѣка, ера вештѣпѣтѣл чел маї тревѣпчос днтр'о клїмѣ де тѣпте.

Марїа лѣпгѣндѣсе кѣ чеа маї тїранѣ деспѣдежде есе не зшѣ афарѣ, дшї дналѣкъ окїї кѣтрѣ черїл днкѣркат де порї, се зїтѣ дн сѣс шї дн жос, ка шї кѣмп ар ацента не чїнева. Дої треї мѣптепї, акѣрор днделзпга петречере ла мѣпте ле дѣ дн фїзіономїї зп тїпарїс де сѣлѣтъѣїе.

кѣрѣїа днсѣ маї де тѣлте орї пѣ корѣспѣнде вѣлѣтатеа іпїмеї мор, се апропіа дїнтре крѣпгѣрї кѣтрѣ кѣсѣца трїстеї невесте. Дела ачеїїа днделѣсе дѣпса, кѣ Домпѣл дѣреї ромѣпѣщї ар фї інтрат кѣ тоате оцїрїле сале дн Молдавіа лѣдїнд спаймѣ шї фрїкѣ дн тоате пѣрѣїле шї кѣ Стефан ал Молдавіеї л'ар фї днтїмпїпат ла Соці кѣ тоатѣ пѣтереа са, днфѣрпїт кѣ ачї есте сѣ се факѣ о ловїре хотѣрѣжтоаре, днтрѣ кареа Молдаво-Ромѣнїї се вор пѣрта зпї кѣтрѣ алдїї пѣмаї дѣпѣ пїлда лѣї Кайн, не кареа о імїтѣ тодї карїї поартѣ рѣсвоаїе чївїле.

Дн ачеастѣ історїсіре скѣртѣ а мѣптенїмор, карїї шї дѣпшїї ера фоарте днгрїжадї де сѣѣршїтѣл чева лѣа фрѣдѣска вѣрсаре де сѣпѣе, Марїа пресїмдїа оарешкѣт, кѣ челе маї вѣмпїлїте зїле де сѣрѣчїе шї сїпгѣрѣтате дї стаѣ днѣкъ пайнте, кѣ ізѣїтѣл сѣѣ Павел токма сѣ скапе де артеле Молдовенїмор, тот пѣ се ва пѣтеа днтоарче ла фамїліа са дн тїмп аша скѣрт прекѣт череа челе маї неапѣрате тревѣїнѣ але касеї.

„Ах Павеле, вїно скапѣдїї содїа че каде дн деспѣдежде!“ стрїгѣ Марїа шї пѣлѣпѣа кѣ лакрїмї ка тѣрѣелеле.

Не кѣнд соареле тречеа де амїазї Марїа зѣреїе дн депѣртаре зп ом, дн каре і се пѣреа кѣ кѣпоаще не шервїторїл каре днсодїсе не върватѣсѣѣ. Еа алеаргѣ кѣ іпїма вѣтѣндѣ днпайнтеа лї. „Ънде аї лѣсат не Павел? че фаче върватѣл меѣ? е дн вїацѣ? сосеїе? Спѣнеїмі Ефтїміе, пѣ тѣ сѣгрѣма кѣ тѣчереа!“

Шервїторїл фоарте обосїт де дрѣт пѣпѣптеа рѣспѣнде ла пѣмероаселе днтре-

вѣрї але доіоасей содїї, кѣчї дѣкъ ера ка де о сѣтъ пашї дела дѣкса.

„Am venit,“ zise фечорашѣл, „трїмїс де вѣрватѣ-тѣѣ ка сѣдїї епѣїѣ, кѣ де кѣнд ел те лѣсѣ кѣ прѣнчїї дѣ тѣна проведїн-цеї цїї алергѣ де вѣлѣ воїе спре а се лѣпта пентрѣ патрїа са чеа недрентѣдїтѣ, пѣ л'аѣ кѣпрїнс нїчї одатѣ о доїошїе атѣт де фервїнте де а вѣ vedeа, ка алатѣїерї ла апрошїереа арматеї молдовене. Ън пре-сїмц де каре пѣ ноате скѣпа, спѣне вѣр-ватѣлѣї тѣѣ, кѣ вої тѣлѣт дѣ дѣб зїле тре-вѣе сѣ вѣ дѣтѣлнїдїї. Дечї сѣ те сколї дѣпревѣл кѣ вѣїецїї шї сѣ терцїї не Мїл-ков маї дѣ жос, ѣнде веї да де таѣбра поастрѣ шї веї дѣтрева ѣнде стаціонеазѣ фѣсташїї. Еѣ вѣкѣрос ан венї кѣ тїне стѣпѣлѣ, дѣсѣ тѣна теа чеа стѣлѣгѣ дѣтї е сѣѣрѣматѣ де ланчеа зпѣї сѣкѣїѣ, де карїї се оцѣск маї тѣлѣдї дѣтре молдо-венї, їар хайнеме пе трѣн дѣтї кѣрг дѣ тренде шї вої пѣ маї аведї сѣтї дадї нїмїк дїн сїмѣрїе. — Тот че'мї дѣдѣ стѣ-пѣлѣ сѣлѣт шасе аспрї лзацї дела зп сѣ-теан пе карел афларѣт аскѣнс. Пофѣтїм шї дѣмїтале дої, ка сѣдїї фїе де дрѣт.“

Марїа пѣ пердѣ мїаѣте тѣлте, чї а-дѣнѣнд ла зп лок тот пѣдїлѣл че авеа, норнї ла дрѣт кѣ амѣндої прѣнчїї. — Дар кѣтрѣ анѣсѣл соарелѣї о апѣкѣ о фѣртѣпѣ їѣте че адѣсе песте капѣл непорочїїдїлор о плѣїе фоарте маре че пѣї лѣса а фаче тѣкар зп паш дїн лок; пентрѣ кѣ де шї прѣкѣцѣл чел маї маре ка де онѣ анї, се цїнеа де тѣна шї де хайна еї, дар пе чел маї мїк тревѣїа сѣл дѣкѣ дѣ браде пе локѣрї преа репезїше шї песте стѣнчї ѣлѣгѣсте че авїа десѣтрѣцїа кѣрареа де а-дѣнчїтѣа вѣлор. Авїа пе дѣоптат ажѣнсе

сермана обосїтѣ шї дѣнѣрїжатѣ ла о сѣ-ракѣ касѣ де оаспелїї, ѣнде черѣ скѣтеалѣ де фѣртѣпѣ, дар пѣ шї лок де одїхпѣ пе-сте поапте, пентрѣ кѣ вѣртѣл ера пїлн дѣгесѣїт кѣ оаменї венїдїї дела сателе кѣт-пене кѣ фетеї шї прѣнчїї, дїн прїчїнѣ кѣ прекѣт афлѣ Марїа дела ачеїашїї, се шї дѣтѣмпласе зпеле лѣпте преа серїоасе дѣтре о парте а кѣлѣрїнеї молдаво-ро-тѣне шї дѣб треї сате прїн преїѣтр с'аѣ шї префѣкѣт дѣ чепѣшѣ. Фетеїле пѣлн-цеа шї се вѣїета, вѣтрѣнїї вѣлїа маї тѣлѣт о тѣчере трїстѣ, вѣїецандрїї се дїспѣта дѣтре сїне асѣпра сѣѣршїтѣлѣї лѣптеї, їар сотѣл перїсе дела тоцїї. Кокѣшїї дѣкѣ пѣ кѣптасерѣ нїчї одатѣ, пе кѣнд зпїї дїн ачеї сѣтенї адѣнадї ла оспѣтѣрїе їнтрарѣ дѣ касѣ шї спѣсерѣ челор дїн лѣзптрѣ, кѣ еї ар азїї дѣ депѣртаре мїкѣ нїще цемете десе шї тѣлте, кѣт шї зп сгѣмот де гласѣрї арїкѣлате. Пѣдїн шї каса о кѣпрїнд кѣдїва солдадїї, карїї адѣсерѣ пе маї тѣлѣдїї греѣ рѣнїдїї спре але кѣдїга аїчї оарешче аїнаре а дѣрерїї лор. — Марїа кѣ прѣкѣцїї се ретрасе дѣтрѣн зпгїѣ ал касеї шї пѣ кѣтеза а дѣтрева, дакѣ кѣтѣва шї мїка трѣпѣ а фѣсташїлор дѣтре карїї се оцїїа шї преа їѣвїтѣл еї вѣрват, аѣ лзат парте ла вѣтѣліе. Дѣ зрѣтѣ кѣлѣкѣндѣшїї пе сѣїалѣ афлѣ кѣ ло-вїреа дѣнералѣ дѣкѣ пѣ с'аѣ фѣкѣт.

Плѣїа че дѣкѣ тот се вѣрса ка дїн-трѣн вас пѣ о лѣса сѣ порнїаскѣ кѣ мїтѣ-теїї нїчї пе кѣнд акѣт зїорїме пре-вѣстїа рѣсѣрїтѣл соарелѣї. Дѣсѣѣршїт плѣїа стѣ, пе кѣнд їатѣ дѣ депѣртаре черїл се vede рошѣ ка вѣнсїт кѣ сѣнѣе. Сателе челе маї де апроане ардеа; зп сгѣмот че фаче сѣ дѣгїеце сѣнѣеле дѣ вїне дѣврѣстат кѣ

*)

азъвите rare дар преа кѣмплите, стрѣзѣтеа ла зрекѣле тѣтзор ши фѣчеа ка фѣшкаре съ кѣцете ла скѣпареа са. „Дѣсѣе фѣйл лѣ Дѣмнезеѣ!“ „Преа кѣратѣ фечоарѣ а-пѣрѣтоареа кредѣнѣлор!“ „Сѣинте Георге!“ „Сѣинте Николае!“ де асеменеа стрѣгрѣ се дѣплѣ деодатѣ оспѣтѣриеа.

Марѣа маѣ ѣнтеѣ ера пѣачѣ съ лешѣне де спайтѣ ши де фѣрѣкѣ; еа дѣсѣ арѣокѣ окѣ ла скѣмпѣ съ фѣй, дѣши рекѣлеа се тоате пѣтерѣле сѣфлетѣлѣ съѣ челѣ фѣрѣтѣп-тат де патѣмѣ ши кѣт аѣ вате дѣпѣлѣмѣ се фѣкѣ невѣзѣтѣ дѣндре мѣлѣѣме лѣвѣдѣши прѣнѣчѣи ши порпѣнд дрепт спре дѣнѣтѣл де знде се азѣѣа маѣ дес сѣпетѣл ши цѣкѣ-нѣтѣл армелор. — „Ах Павеле еѣ пѣ те воѣ маѣ ведеа?“ стрѣгѣ Марѣа дѣгрозѣтѣ ши дѣгрѣжатѣ кѣ атѣт маѣ мѣлт, кѣ кѣт се апропѣа маѣ таре кѣтрѣ кѣмпѣл лѣптеѣ.

„Дѣнколо де Сочѣ пѣ маѣ есте скѣпаре пентрѣ аѣ пощрѣи,“ стрѣгѣ зп солдат бѣтрѣн ши рѣпѣт че венѣа дѣ пашѣ ѣвѣѣ пе кале пайте кѣтрѣ зп алт сод ал съѣ.

„Армата дѣшманѣ кѣпрѣнсе ши сатѣл ши дѣпѣрѣѣгрѣл; пѣмаѣ Дѣмнезеѣ съ пе фѣе дѣдѣрѣторѣѣ,“ зѣсе челалалт ши маѣ адаосе: „Нѣ възѣши кѣт се педенѣ трѣ-фѣеа спѣтарѣлѣѣ, каре пѣ кредеа, кѣ Мол-довенѣи пе вор пѣтеа апѣва ши дѣн дос. Дѣ сат пе ера песте пѣтѣнѣцѣ а не апѣра, пентрѣ кѣ мѣна дѣшманѣ дѣ дѣдѣсе фок дѣн тоате пѣрѣѣле ши авѣа пе възѣрѣм дѣн коаче де сат, кѣнд ши прѣченѣрѣм, кѣ саѣ требѣе съ мѣрѣм чеѣ дѣн арѣна дре-птѣ ши о парте дѣн мѣжлок кѣ армеле дѣ мѣпѣл, саѣ съ апѣкѣм ла фѣгѣ ѣте. Дѣп-черкареа кѣторва кѣпѣтанѣ де а не маѣ а-дѣна е дешартѣ, пентрѣ кѣ команда лор дѣкѣ де ерѣ е смѣнтѣтѣ фоарте рѣѣ.“

Дѣптрѣачеа фѣгарѣи зрѣта зпѣи дѣпѣ ал-ѣѣи ши стрѣгрѣле челор карѣи се оцѣа рѣ-сѣна тот маѣ апроане.

Сѣпѣеле Марѣеѣ се аскѣсесе дѣн фацѣ тот, дар кѣражѣл чеѣ дѣсѣфла чеа маѣ крѣпченѣ десѣдѣжде пе паш че пайта дѣ кредеа. Ла тоѣѣ кѣѣѣ дѣпѣлѣнѣа, прѣ-вѣа кѣ чеа маѣ дѣкордатѣ лѣаре аминте, ка доар ар зѣрѣ дѣндре фѣгарѣи ши пе вѣр-ватѣ-сѣѣ. Павел дѣсѣ пѣ ера дѣн ачеѣа, карѣи съ пѣрѣсѣаскѣ лѣпта пѣпѣ ла чел маѣ дѣн зрѣтѣ от; ел дѣши ѣвѣѣа содѣа ши прѣнѣчѣи, дар дѣши ѣвѣѣа тот аша фербѣнте ши патрѣа, че ера мама са, а фамѣлѣеѣ сале ши а тѣтзор.

Кѣ кѣт пѣмѣрѣл фѣгарѣлор кредеа пе калеа де знде венѣа Марѣа, кѣ атѣт сѣпѣра-реа еѣ се адаосеа. Дѣп ачеа дѣгесѣвѣре де прѣетѣнѣи ши дѣшманѣ авеа прѣчѣнѣл а се ши теме, кѣ ши ва перде врежѣл дѣн прѣнѣѣ, пентрѣ-кѣ ажѣсесе а фѣ дѣмѣлѣзѣтѣ пѣ пѣ-маѣ де педестрѣи, чѣ ши де кѣлѣрѣдѣи. Осташѣ кѣ сѣтенѣ, пѣмѣнѣтенѣ кѣ дѣшманѣ аместе-каѣѣ се оцѣа, се дѣпѣнѣдеа ши реапѣса, а-лерга ши фѣѣеа кѣзѣтѣнд скѣпаре саѣ рѣс-вѣпаре; тотѣл форма зп лац дѣкѣркат де перѣре. Марѣа се трасе дѣн калеа фѣрѣошѣ-лор лѣптанѣи чева маѣ сѣс пе зп делѣшор, ащептѣнд ачѣ тречереа крѣпѣтѣлѣѣ роѣс де армаѣѣ. Еа сетѣна зпѣѣ пѣлѣче де поа-птеа дѣн кѣмпѣлѣтѣл таблоѣ ал вѣтѣлѣеѣ. — Дѣпѣ кѣтева минѣте се възѣ ши Стефан Домѣл Молдавѣеѣ кѣт се репезѣ кѣ gardia са дрепт асѣпра челеѣ маѣ вѣне кѣлѣрѣмѣи ромѣне комѣндате де Спѣтарѣлѣ. Бѣрѣнѣда ера дѣн мѣна лѣѣ Стефан ши ел кѣт се щѣе, о гонѣ пѣпѣл дѣн Тѣрговѣнѣе. Дѣп зрѣта ар-мателор пѣмаѣ рѣмѣсе дѣпѣрѣѣѣ де Сочѣ дѣкѣтѣ кѣмпѣл копѣрѣт де трѣнѣрѣле челор

оторжди саѣ греѣ рѣниці, de arme ши мѣниці пердѣте саѣ арѣнкате.

Маріа кареа нѣ се маї щіеа теме de nimik, се словоаде дін деал нїнтре торци ши цешторї, казтѣ кѣ окї піронїці кѣ поте ва афла пе Павел ал сѣѣ днтре ачециа, дар днтре маї мѣлте сѣте нѣл възѣ пікїрї; дн сѣършїт зп пресїмї фїорос о дмпїнїеа оарекѣм кѣтрѣ сатѣл чел арс. О сѣтѣ de пашї нѣ терсесе ши еа vede дої торци зпѣл лѣнгѣ алтѣл. Приетїні саѣ дѣштанї, фрацї саѣ стрейнї сѣ фїе ачециа кѣзѣцї ла зп лок? Ваї еї сѣнт фрацї de нагіе, дар дѣштанї de професїе; зпїформа ї арѣта, кѣ зпѣл есте молдован ши алтѣл ротѣл. Маріа се апропїе, днтоарче пе ротѣлѣ кѣ фаца дн сѣс ши ах — еа кѣпоаще дн трѣнѣл пе Павел ал сѣѣ, кѣрѣїа дї днцепасерѣ савїеа дн коаста стѣнгѣ, їар Павел зѣчеа кѣ о тѣнѣ днклещатѣ дн гѣлерѣл молдовеанѣлѣ ши дн алта кѣ лапчеа фрѣнтѣ дн дѣбѣ. Молдовеанѣл ера кѣ капѣл крепат. Маріа дндатѣ ла чеа дін теїе прївїре аї ачестей счене амѣрѣтоаре кѣзѣсе лешїнагѣ ши нѣмаї цїпетеле прѣкѣвїмор о децентарѣ днтрѣ зп тѣрїїѣ. Непорочїта се зїта акѣм днтпресїѣр de сїне ши кѣрѣнд кѣпоаще знде се афлѣ. Еа нѣ пѣтеа плѣнце, нѣ пентрѣ-кѣ сѣперлатївѣл дѣрерїмор нїаре лакрѣмїе; їнїта преа сѣшїатѣ траце лакрѣмїе дн лѣзнтрѣ ка ши кѣм ар чере адѣпаре ши астѣмпѣр дела ачелеаш. Непорочїта семѣна кѣ ар фї дн кѣмпнѣл de аїшї perde мїнцїле.

Плѣнѣл прѣнчїмор аѣ тревзїт сѣ трагѣ лѣареа амїнте а кѣїва, пентрѣ-кѣ песте пѣдїн се ївї de песте деал зп кѣлѣрец, ал кѣрѣї марш ера трѣфаш дестѣл пентрѣ ка сѣл възїаскѣ de зпѣл че ералѣѣ Петрѣ сѣнт а са грїжѣ ши кредере

маї мѣлт ка солдат de рѣнд. Кѣлѣрецѣл каре се vedeа кѣ ар авеа днсѣрчїпареа кѣ маї мѣлцї аї сѣї а амеце пе торци дін чеї рѣнїці ши днкѣ вїї, се апропїе кѣтрѣ възѣва кѣ орфанїї. Сосїреа лѣї ка ши кѣм ар фї дестѣпат їсворѣл лакрѣмїмор Марїей, кѣчї пе еа о пѣпѣдї чел маї фервїнте плѣнс, каре с'аѣ възѣт вреодатѣ ла о възѣвѣ тїпѣрѣ, їзвїтоаре de зп възѣват тїпѣр ши вїтеаз кѣм фѣсесе Павел ал еї. Маріа кѣпоскѣсе пе кѣлѣрецѣл: ачеста ера Петрѣ фрателе възѣватѣлѣ сѣѣ, ши нѣмаї кѣ дої анї маї тїпѣр, зп фечор ка зп врад. Ел днсѣ de треї анї се афла дн шїрѣл молдовенїмор, знде фѣкѣсе авансѣ фрѣмос, ошїндѣсе асѣпра компатрїоцїмор сѣї. Ла Сочї днкѣ фѣсесе кѣ чеата са ши щїе атѣта, кѣ дн зїорї de зї авѣ о фѣрїоасѣ днтѣлнїре ши кѣ зпѣл каре ера сѣл днтоарѣѣ кѣ лапчеа дін шеа, дар зпѣл дін аї сѣї молдовенї фрѣнсе лапчеа контрарїѣлѣ ши аша ел дѣдѣ пїнтенї калѣлѣ спре а комѣнда Сочїмор пѣпереа de фок ши дін ачеа парте.

Черїїле! Нѣ кѣтва ла локѣл знде зѣчеа Павел морт, аѣ фост днвершїзната ловїре а фрацїмор? Нѣ кѣтва ши Петрѣ аѣ репезїт калѣл ши врадѣл асѣпра фрателѣї сѣѣ?

Ах ачеста Петрѣ нѣ кѣтеза нїчї а гѣндї.

Тот че щїм кѣ аѣ фѣкѣт есте, кѣ ел рїдїкѣ трѣпѣл фрателѣї сѣѣ пе кал, дн дѣсе маї ла о парте, порѣнчї оаменїмор сѣї аї сѣпа о гроанѣ адѣнкѣ, ка сѣ нѣвїе астрѣбат кѣ чеїмалцї торци тот днтрѣ гроанѣ маре; пе орфанїї неподї дї

нѣтъ че се фѣкъръ ші се алеасеръ осташи
фоарте вѣої дн арматда молдованъ.

Мариа дѣпъ че сѣрѣтъ de пенѣтра-
те орі фаца чеа кѣпринсѣ de гіеѣвл тор-
дї а вѣрбатѣлѣ сѣѣ, лѣѣ кѣ сїне ланчеа
чеа фрѣптъ ші тоатъ арматѣра че маї
ера, спре а ле пѣстра de сѣвенїре ші о-
датъ de днѣкѣрѣжаре фїлор сѣї, апої се
трасѣ ла пѣрїндїї сѣї вѣде пѣлнсѣ тѣлтъ
време ші прїн статорнїка петречере дн
вѣдѣвїа са арѣтъ лѣмїї фетеещїї, кѣтъ іѣ-
вїре ші чїнстїре авѣсе еа кѣтръ ал сѣѣ
соѣ de кѣсѣторїе. Г. Б.

Д Ъ П Л И К Ъ.

(Асѣпра поезїеї.)

Дн пѣтѣрѣл 26 ал Фоїеї дїн а. аче-
ста ам дат ла лѣмїнъ кѣтева рефлексїї
асѣпра поезїеї поастре, днѣсѣрчїнат de о
нарте de кѣтре Редакѣїе, кѣреа дѣпъ ма-
ксїма са de а днѣкѣража, 6½ апї тїпѣрїсе
тѣлте поезїоаре ші маї вѣне ші маї пе-
регѣлате, іар дела о време днѣкоаче сїм-
дїа фоарте таре, кѣ аѣ сосїт мїнѣтѣл крї-
тїчеї ші пентрѣ поезїїме дїн фїеа са, крї-
тїкѣ, пентрѣ кѣреа дн Цара Ромѣнеаскѣ
ші дн Молдавїа de тѣлт с'аѣ дескїс ко-
лоапеле фїлор de аколо, кѣм вѣдеѣе
ачеаѣта Кѣрїерѣл de амѣе секселе дїн а.
1838, шї Дачїа лїтерарѣ дїн 1840 ш. а.,
їар естїмп Пропѣшїреа дїн Іамї прїн Д.
В. А. дн топ десѣл de аѣер; іар de
алта мотїват de кѣѣетѣл чел крещїнеск,
de а дндрента авагерїме деапропелѣї, кѣнд
ерам копвїнс кѣ ачела се афѣл дн рѣтъ-
чїре.*)

Дн артїкомѣл теѣ, че ́ дрепт, ам
адѣс de есеплѣ кѣтева версѣрї, пе кѣре
дѣпъ че леам есамїнат, афѣлнѣѣле кѣ пѣ
респѣнд ла калїтѣдїле черѣте, ам зїс: вѣн,
саѣ рѣѣ; п'ам спѣс днѣс чїне есте авто-
рѣл ачелора, ка сѣ пѣл фак de рѣшїне,
сѣ пѣї detrag днїнѣтеа днтрегѣлѣ пѣвлїк
ромѣнеаск; шї кѣ тоате ачестеа ѣл шко-
ларїѣ дела Арад апѣме Бабеш, кѣре дн-
кѣ п'аѣ скѣтѣрат пѣлвереа палестреї, дѣ-
пѣ кѣм вѣзѣвїс дн N-рїї трекѣдї, се оцїатї
а'мї ре'нфрѣлѣ рефлексїїме тѣле, скодїн-
дѣле de вїлатерале шї фѣрѣ фѣндament,
ва днтрѣн лок — кѣ делїкатедѣ de стѣ-
dent — а тѣ скоате de недрент шї лїпсѣл
de сїмѣѣл опѣреї, пентрѣ кѣ ам зїс: о
строфѣ вѣнѣ, дѣѣ рѣле. Дн сѣѣршїт
днї сїне, кѣ пѣ пѣмаї л'ам атїнс, чї 'ї
ам шї detrag. Ачѣаѣта дїн врѣмѣ еѣ пѣ
о пот астѣелїѣ днделеѣе, de кѣт прѣсѣ-
пѣнд, кѣ — ворѣнд днтре пої — стѣ-
dentѣл Бабеш, дндатъ че аѣ tradѣс орі
аѣ копѣс вреѣн верс, фѣрѣ а аѣпента
сѣл вазѣ тїпѣрїт, л'аѣ шї трїмїс пѣмаї
de кѣт дн манѣскрїс прїн сате, пе ла
прїетїнї, рѣде саѣ патронї; дн врѣмѣ ешїнд
рефлексїїме тѣле шї вѣзѣндѣсе аколо крї-
тїзате вѣеле версѣрї, прѣкѣм: „Кѣлѣрїѣл
ромѣнѣлѣї,“ саѣ челалалт: „Нїчї вїсат, нїчї
кѣѣетат Ам еѣ кѣндѣва зѣѣ de тїне,“ па-
тронїї, прїетїнїї шї рѣделе, — кѣре дѣпъ
нѣререа теа — чїтїсерѣ ачелѣа поеме
дн манѣскрїсе, аѣ трѣвїт саѣ сѣ рїзѣ, саѣ
сѣ копѣтїнеаскѣ школарїѣлѣ Бабеш.
Днїї днтре ачѣїа поате кѣл вор фї шї
дѣѣвѣрѣѣтат, ка сѣ скрїе десїновѣдїре,
пентрѣ пе аль. Орі шї кѣм, Бабеш акѣм
ера компромїтат, атїне шї дїн репѣтѣле
лѣї de поет — маї тѣлт пѣ — о вѣнатѣ

*) Д. професор А. Мѣрїнан есте де дої апї
колаборатор ал Газетей пе лѣнѣгъ контракт
днѣїат кѣ Редакѣїа. Р.

ъвоъ ера detractъ. Дар prin cine? Prin cine дпсѣші; къчи еѣ am пѣзѣт чеа маї стрѣнсѣ анонимитате ши тѣчере. Іатъ dar прісіна каре л'аѣ сіліт пе отѣл теѣ а еші дп пѣвлік.

Кѣт пентрѣ mine тѣртѣрісеск, къ де аш авеа дпайнтеа окілор пѣтаї критіка лѣї Бавеш, пентрѣ ачееа пегрешѣт къ п'аш маї апѣка кондеїл дп тѣлѣ; сѣлѣт дпсѣ алте motive, каре тѣ сілеск а еші дп пѣвлік ши а тѣ еспліка дп ѣпеле маї пе ларг.

Ѣлѣ есте, къ'мі адѣк амінте, къткъ prin рѣтѣчітоареле апѣкѣтѣрі але школарѣлѣї критікант, се пот амѣді тѣпе, поїтѣпе алді тіперї невіповаді. Алѣл къ'мі е мілѣ ши де ѣні пѣдіні чїтіторї, прїетїні аї версіфікаторѣлѣї рѣніт, пе карїї, де ар афла плѣчере ши гѣст ла авсѣрдїтѣді, дпмі віне а креде, къ дп прївінда версѣрілор ар devenї дптр'о категоріе къ дѣранѣл дїп повесте, че пѣ се тѣлѣтѣміа алфелїѣ, де кът къ лаптеле аѣѣмат, ла каре дп dedace фемееа чеа дїп тѣїѣ.

Дечї спре а тѣ ѣнѣра де амѣеле ачсѣтеа грезтѣді, тѣ ва іерта ч. пѣвлік чїтіторїѣ, дакъ де ачі дпайнте воїѣ чере дела ѣп поет кандидат, кът се пѣтеще стѣдентѣл теѣ, сѣ ѣіе маї пайнте де тѣте граматіка лімбеї ромѣне, сѣ пѣ скріе ка ачела „локѣр“ дп лок де локѣрї; дїп прїчїлѣ къ іачела орї ши кът есте де скѣрт, ел дпсѣ шерѣеде де о карактерїстїкъ а пѣлралѣлѣї; сѣ пѣ зікъ „Дѣтпїлѣї“ дп лок де Дѣтпїлѣї, каре есте прескѣртат дїп Domnia лѣї, prin префачереа лѣї еа дп іа. Сѣ осевїаскъ дптре сїнгларѣл зісѣ ши пѣлралѣл зісѣ, prin ѣрмапе сѣде а зіче ромѣнеде: „ші дп леагѣ къ пе-

скріе амѣдатъ: „дптрѣ челе зісѣ“ іар пѣ дптрѣ челе зісѣ. Асеменеа вѣнд а ворѣї ромѣнеде, сѣ пѣ зікъ: „unde тотѣші, верѣл дпсѣ'ці черчетеазѣ,“ дп лок де а зіче: дпсѣші верѣл черчетеазѣ. Ши іарѣш сѣ се депрїнѣл тїмпѣрїѣ къ регѣлата деклінаре а пропѣтмелї арѣтѣторїѣ: ачест', ачєаста, ачєста, дїп каре помїнатївѣл пѣлрал бѣрѣѣтеск се фаче ачещї, іар пѣ ачестѣа, кът зіче стѣдентѣл Бавеш кънд ворѣнд деспре Персіе ши Шїллер, карїї аѣ фост бѣрѣадї, адаогѣ: „Саѣ зічі D-та, къ ши ачестѣа п'аѣ ѣрекі? дп лок де а зіче: ачещїа, асеменеа ши къ копѣѣгареа верѣлор, ка сѣ пѣ фїе сіліт а ворѣї къ Бавеш: „Маш трече отарѣле скопѣлѣї,“ дп лок де а зіче ромѣнеде: „мі аш трече отарѣле ш. ч. Маш трече, ва сѣ зікъ пе міне, спре пїлдѣ, маш трече сѣѣршїндѣтѣ; 'мі аш трече, ва сѣ зікъ чева ал теѣ аш трече, адекъ дп пїлда де сѣс 'мі аш трече отарѣле скопѣлѣї. Сѣ чере маї дпколо ка поетѣл кандидат сѣ ваде віне де сеамѣ ла клѣдїреа сїнтактїкъ, кареа цертанїї о пѣтеск »Wortfugung,« сѣ пѣ арѣоче верѣл дп капетѣл констрѣкціеї, кът фаче спре пїлдѣ школарѣл Бавеш unde зіче: кърора дп пѣмітеле рефлексїї вазѣ де леці абсолѣте ши есчепдії несѣферїнде, ши дпкъ дп ѣпеле локѣрї къ ѣп ridїкол despotizm а ле да се невоєще.“ Дп лок де а зіче аша ромѣнеде: „ла каре се невоїєще а ле да вазѣ де леці абсолѣте ши есчепдії несѣферїте, ши дпкъ дп ѣпеле локѣрї ка ѣп ridїкол despotizm.“ Ши іарѣш дптр'алт лок: „ші къ невоєежітѣ крєдїнѣл кътрѣ стрѣлѣчїтанїї гїнтѣ дп леагѣ,“ дп лок

вещежитъ крeдінцъ къръ стрълъчѣташи цінтъ. Асемenea грешелі граматикале нъ се пот ѣрта знѣ поет кандидат.

2.) Се чере дела зн поет ромън, ка еъ фіе кэпоскът къ ценѣл ші патъра лимвей ромънеці, съ щіе къ че лимы есте ачеаста рѣдѣтъ, ші кареа дін ачестеа дѣ поате съвминістра врео апалодіе сълътосъ. Тревъе съ рекъноаскъ кандидатъла де поезіе, къ лимба поастръ есте лимбъ романъ, дѣтокма ка ші латина, франдеза, італа, сна ніола ші портъгеза, каре тоате дѣ сълт съ рорі, іар нъ а о скоате де лимбъ готікъ ші рѣдѣтъ къ цертана, кѣм фаче дѣлсѣл, каре ка съшѣ поатъ десвінѣи скѣдеріле версърі-лор сале, чѣтеазъ не пѣрпнтеле Гмаім, Шілер, Фефел ші дѣ зрѣтъ ші не магіаръл Ліеш Пал; ачеіа тоці сълт скрііторі вреднічѣ дѣ лимба лор, іар ка съї апліче чінева ла лимба ромънъ, есте о кѣтезаре оаръ, че мерітъ а фі дѣрѣнтатъ серіос. Дакъ воіеце поетъла ромън съ се дѣтокмѣаскъ дѣ метръ, орі дѣ рѣме дѣпъ о амъ лимбъ, дескідъ поезіі італі дела каріі аъ дѣлвѣдат ші цертаніі а пѣзі тѣсѣра, melodia ші рѣма, ші ва афла негрешіт че дореще, деа дѣсъ наче лѣі Шіллер ші лимвей лѣі, кѣ кареа нічѣ аъ сѣмпатизат ші нічѣ къ ва сѣмпатиза ромънъл вреодатъ ші кареа орі ші дін че пѣвкт де ведере ва фі прівітъ, есте депъртатъ де а поастръ кѣт черіѣл де пѣштѣнт ші аспрѣ пентрѣ зрекіле ромънѣлѣі, ка ші пентрѣ тоате челемалте по-ноаръ романіче. Спре адеверіреа зісеі адък де мартор не дѣсѣш цертанъл Бѣ-

тервек дѣ естетіка са літераръ, знде ел рекъноаще, къ глоата де консонанте аспре ші кѣлѣцѣнѣтоаре грѣштѣдѣте дѣ лимба цертанъл знеле песте алтеле сълъ не-плѣкът.

3.) Претінд, ка нѣмаї ачела съ скріе версърі, не каре патъра л'аъ дѣрѣт кѣ зрекі сълътосе. Прекъм ла мѣзікъ се чере зн авзѣ деосебіт, фъръ де каре нъ се пѣте пѣшці маї департе: токма аша се претінде ші дѣ поезіе зн авзѣ фѣарте съвѣіре, аъ-рѣ де каре — фіе орі ші че талант, дѣнап-таре нъ ва фаче.

4.) Съ деосебіаскъ тімъръл фѣарте віне дѣтре лимба латінъ ші дѣтре чеа ромънъл кѣнд віне ворѣла ла кѣдінде саъ рѣме; кѣчѣ дѣпъ кѣм ам зіс ші дѣтѣѣ, латінѣі п'аъ дѣтревѣндат кѣдіндеце; щім віне, кѣ есаметріі леоніні каріі сѣмѣнъ а кѣдінде: „*Contra vim mortis, non est medicatio in hortis*“ нѣі пѣтеа сѣфері поезіі лор класічѣ.

Акѣм зрѣтеазъ а тѣ апропіа пѣцін де крѣтіка стѣдентълѣі меѣ.

Дѣдатъ ла дѣченѣт зіче, кѣ еѣ аш авеа зн кѣцет фѣарте дѣтѣлекат деспре поезіе, дін прічінъ, кѣ ам дат рефлексі асѣпра поезіеі, знде тотъш ам ворѣт нѣ-маї де версърі ші кѣ ам зіс кѣткъ дѣ поезіе неам депъртат де латінѣі ші еліні, кѣнд пої тотъш нѣмаї дѣ версърі неам депър-тат, дѣ сѣдършѣт кѣ воіѣ а черчета нѣмаї вестѣнтѣл чел дін афаръ а версѣлѣі, кѣнд тотъш версѣл дѣсѣшѣі (нѣ дѣсѣці), адекъ вестѣнтѣл черчетезѣ. (Ва зрма.)